

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 88

van **ALLESSIA CLAES**

datum: 8 december 2021

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sociale woningen - Duurzame energie

Duurzame energie-installaties zoals zonnepanelen, zonneboilers en warmtepompen worden de laatste jaren in Vlaanderen populairder. Zo'n installaties zijn goed voor het klimaat, maar zorgen ook voor een lagere energiefactuur voor de woning. Het is een 'triple win'-situatie met voordelen voor huurder, verhuurder en het klimaat.

1. Hoeveel sociale woningen beschikken over een zonnepaneleninstallatie? Graag de cijfers van de laatste vijf jaar.
 - a) Hoeveel woningen zijn met een slimme meter uitgerust?
 - b) Hoeveel woningen zijn met een terugdraaiende meter uitgerust?
 - c) Wat waren de gemiddelde investeringskosten?
2. Hoeveel sociale woningen beschikken over een zonneboiler?
 - a) Graag de cijfers van de laatste vijf jaar.
 - b) Wat waren de gemiddelde investeringskosten?
3. Hoeveel sociale woningen beschikken over een warmtepomp?
 - a) Graag de cijfers van de laatste vijf jaar.
 - b) Wat waren de gemiddelde investeringskosten?
4. Hoeveel sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) beschikken over woningen met zonnepanelen/zonneboiler/warmtepomp?
 - a) Graag de cijfers van de laatste 5 jaar.
 - b) Graag een opsplitsing per provincie.
 - c) Hoeveel SHM's beschikken over sociale woningen met een slimme meter?
 - d) Hoeveel SHM's beschikken over sociale woningen met een terugdraaiende meter?
5. Hoeveel SHM's plannen nog woningen met zonnepanelen/zonneboiler/warmtepomp? Graag een opsplitsing per provincie.

**Vlaams
Parlement**

6. Wat is de impact van zonnepanelen op de energiekosten van de sociale huurder? Graag een gemiddelde en een opdeling beschermde/niet-beschermde afnemers.
7. Welke incentives zijn er voor SHM's om te voorzien in hernieuwbare energie-installaties?
 - a) Graag een overzicht van deze incentives.
 - b) Welke middelen staan er tegenover deze incentives?
 - c) Graag een jaarlijks overzicht over de benutting van de middelen die gereserveerd werden voor deze incentives.

ANTWOORD

op vraag nr. 88 van 8 december 2021

van **ALLESSIA CLAES**

1. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal verhuurde woningen volgens bouwjaar en provincie. Momenteel zijn er meer PV-installaties gegund en in uitvoering dan al opgeleverd. Het aantal PV-installaties wordt gegeven onder voorbehoud dat deze pas sinds 2017 systematisch geregistreerd worden binnen de berekening van het maximaal subsidiabel prijsplafond. Deze worden gecombineerd met het aantal verhuurde sociale woningen dat beschikt over een PV-installatie (gekend door het aangerekend PV-forfait).

Aantal verhuurde woningen met PV-forfait						
Bouwjaar	A'PEN	VL-BR	W-VL	O-VL	LIMB	VL-GW
≤ 2016	47	7	116	41	35	246
2017				54	39	93
2018	37	57	15		10	119
2019	70	75	163	164	116	588
2020	94	95	124	266	97	676
2021	92	202	143	85	112	634
Totaal verhuurd	340	436	561	610	409	2356
<i>In Uitvoering</i>	<i>1.171</i>	<i>526</i>	<i>503</i>	<i>1.211</i>	<i>305</i>	<i>3.716</i>
<i>In ontwerp</i>	<i>3.096</i>	<i>1.985</i>	<i>1.884</i>	<i>2.412</i>	<i>857</i>	<i>10.234</i>

De VMSW weet niet of die installaties uitgerust zijn met een digitale of terugdraaiende teller.

De VMSW houdt geen kostprijsstatistieken bij van PV-installaties uit de offertes. Wel kan het totale prijsplafond van de FS3-financiering worden gegeven voor 2.746 al opgeleverde of inmiddels gegunde PV-installaties. Dit prijsplafond bedroeg 7.447.290 euro, hetzij gemiddeld 2.712 euro per installatie.

2. a) Onderstaande tabel geeft het aantal opgeleverde woningen met een zonneboiler. In totaliteit telt het patrimonium nu bijna 10.000 woningen met een zonneboiler. Zonneboilers worden gefinancierd via de toekenning van een prijsforfait in de prijsplafonds sedert 2001.

Aantal opgeleverde woningen met zonneboiler						
Jaar oplevering	A'PEN	VL-BR	W-VL	O-VL	LIMB	VL-GW
≤ 2016	1.844	387	809	685	288	4.013
2017	596	68	68	5	178	915
2018	607	220	136	187	122	1.272
2019	361	61	243	325	147	1.137
2020	577	255	236	171	95	1.334
2021	230	111	162	148	7	658
Totaal	4.215	1.102	1.654	1.521	837	9.329
<i>In Uitvoering</i>	<i>1.140</i>	<i>112</i>	<i>177</i>	<i>228</i>	<i>34</i>	<i>1.691</i>
<i>In ontwerp</i>	<i>408</i>	<i>57</i>	<i>294</i>	<i>261</i>	<i>89</i>	<i>1.109</i>

- b) VMSW houdt geen kostprijsstatistieken bij van zonneboilers uit de offertes. Wel kan het totale prijsplafond van de FS3-financiering worden gegeven voor 5.316

opgeleverde zonneboilers in de laatste vijf jaar. Dit plafond bedroeg 18.515.628 euro, hetzij gemiddeld 3.483 euro per installatie.

3. a) Onderstaande tabel geeft het aantal opgeleverde woningen met een warmtepomp verdeeld over de verschillende jaren en provincies. Het aantal warmtepompen wordt gegeven onder voorbehoud dat deze pas sinds 2017 systematisch geregistreerd worden binnen de berekening van het maximaal subsidiabel prijsplafond.

Aantal opgeleverde woningen met warmtepomp						
Jaar oplevering	A'PEN	VL-BR	W-VL	O-VL	LIMB	VL-GW
2017	52					52
2018	66				72	115
2019			57			108
2020			70		45	115
2021	18		39			57
Opgeleverd	136	0	166	0	117	447
<i>In Uitvoering</i>	<i>352</i>	<i>189</i>	<i>159</i>	<i>257</i>	<i>220</i>	<i>1.177</i>
<i>In ontwerp</i>	<i>820</i>	<i>203</i>	<i>1.268</i>	<i>929</i>	<i>35</i>	<i>3.255</i>

- b) De VMSW heeft voorlopig te weinig projecten en gegevens om hieruit representatieve investeringskosten af te leiden. Vaak betreft het collectieve installaties waarin de warmtepompen slechts een onderdeel vormen (bv. geothermie, BEO-veld). In de prijsplafonds versie 2017 worden enkel in prijsforfaits voorzien voor de meerkosten t.o.v. gascondensatieketels.
4. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal SHM's met hernieuwbare energie in hun patrimonium. De cijfers worden opgesplitst over de provincies en over het type hernieuwbare energie. Negen SHM's beschikken nog niet over woningen uitgerust met zonneboilers. Al 53 SHM's beschikken over woningen met PV-installaties. Voorlopig hebben acht SHM's al projecten voorzien van warmtepompen. Slechts twee shm's hebben geen enkele vorm van hernieuwbare energie binnen hun patrimonium.

Aantal shm's met hernieuwbare energie						
Hernieuwbaar	A'PEN	VL-BR	W-VL	O-VL	LIMB	VL-GW
Zonneboilers	18	9	18	16	8	69
PV-installaties	14	8	12	11	8	53
Warmtepompen	3		3		2	8
Minimum 1	18	10	19	20	9	76
# SHM per provincie	18	10	20	21	9	78

De VMSW is niet op de hoogte of een sociale huurwoning uitgerust is met een digitale of terugdraaiende teller.

5. Zie hiervoor naar de toegevoegde cijfers van het aantal woningen in uitvoering en ontwerp in bovenstaande tabellen bij vraag 1 t.e.m. 3.
6. Sociale huurders met zonnepanelen op hun individuele elektriciteitsmeters kunnen gebruik maken van de stroom die deze installatie opbrengt. De gemiddelde vergoeding (PV-forfait) per woning bedraagt 14,49 euro/maand of 174,31 euro/jaar, waarbij wordt aangenomen dat de huurders nog beschikken over een terugdraaiende teller, sociaal tarief betalen en de woning ten volle benut wordt (rationele bezetting = werkelijke bezetting).

In het geval van een terugdraaiende teller betaalt de huurder een vergoeding voor de opbrengst van de installatie. Deze vergoeding bedraagt maximum 80% van de opbrengst aan sociaal tarief of de afschrijving van de alle kosten gemaakt voor de

installatie indien deze lager ligt dan de 80%-vergoeding. Huurders die een normaal tarief voor elektriciteit betalen, besparen hiermee het verschil tussen sociaal en normaal tarief plus minstens 20% extra. Zij betalen wel nog het prosumentarief. Huurders die het sociaal tarief betalen besparen minstens 20% en betalen geen prosumentarief.

Voor huurders met een digitale meter dient de regelgeving nog aangepast te worden en zullen de voordelen voor de huurders pas dan bekend zijn. Zij betalen nu een aangepast voorschot totdat de wetgeving aangepast is en daarna volgt de afrekening.

7. a-b) Er zijn incentives voorzien in de simulatietabel en via de VKF-premies.

SHM's kunnen voor het plaatsen van hernieuwbare energiesystemen binnen de bouw en renovatie van sociale woningen, voor zover het project moet voldoen aan de EPB-verplichting van een minimaal aandeel hernieuwbare energie, beroep doen op specifieke forfaits binnen de berekening van het maximaal subsidiabel bedrag voor FS3-leningen. De bedragen kunnen onderling gecumuleerd worden.

De forfaitaire toeslagen bedragen in de versie 2017 (er wordt rekening gehouden met de Abex van november 2012):

- Forfait voor een PV-installatie: 1.500 euro per kilowattpiek met een maximum van 6.000 euro per eengezinswoning of 4.000 euro per appartement.
- Forfait voor een zonneboiler: 4.000 euro per eengezinswoning of 3.000 euro per appartement.
- Forfait voor een warmtepomp: 2.000 euro per eengezinswoning of 1.500 euro per appartement

Deze forfaits kunnen bovendien worden gecombineerd met het forfait voor het BEN-niveau (4.000 euro/eengezinswoning of 2.500 euro/appartement) of voor bijzondere collectieve verwarmingsinstallaties (1.000 euro/woning) indien voldaan wordt aan de specifieke voorwaarden hiervoor.

Naast het ontlenen van de investeringskosten voor de installaties van hernieuwbare energie, kan ook een VKF-subsidie (Vlaams Klimaatfonds) verkregen worden voor elke renovatie of vervangingsbouw van woningen voor zover deze na de werken ERP-conform zijn. Deze subsidies worden in mindering gebracht van het FS3 te ontlenen bedrag.

De volgende premies voor hernieuwbare energie zijn momenteel voorzien:

- 1500 euro per geplaatste zonneboiler, te vermeerderen met 250 euro per m² zonnecollectoroppervlak boven de 4 m². De premie wordt berekend op basis van de apertuuroppervlakte.
- Een forfaitair bedrag van 800 euro per geplaatste niet-geothermische warmtepomp of, als er meer dan één wooneenheid op de werking van de warmtepomp wordt aangesloten, 500 euro per aangesloten wooneenheid.
- Een forfaitair bedrag van 2500 euro per aangesloten wooneenheid voor de installatie van een collectieve geothermische warmtepomp.

Voor PV-installaties is geen subsidie voorzien.

- c. De benutting van de middelen uit het Vlaams Klimaatfonds m.b.t. hernieuwbare energie is samengevat in onderstaande tabellen. De eerste tabel geeft het overzicht van de vastleggingen (toewijzingen) per jaar, de tweede tabel het overzicht van de afrekeningen (uitbetaling) per jaar.

Benutting middelen VKF: overzicht vastleggingen per jaar				
jaar vastlegging	geoWpomp PREMIE	niet-geoWpomp PREMIE	zb ind PREMIE	zb col PREMIE
2015	12.500 €		40.500 €	107.498 €
2016	67.080 €	25.600 €	105.000 €	
2017	452.500 €	117.600 €	288.000 €	241.763 €
2018	145.000 €	134.400 €	213.000 €	109.735 €
2019	90.000 €	27.200 €	39.000 €	37.397 €
2020	183.900 €	130.400 €	42.000 €	110.888 €
2021	553.500 €	76.300 €	24.000 €	787.482 €
Eindtotaal	1.504.480 €	511.500 €	751.500 €	1.574.964 €

Benutting middelen VKF: overzicht afrekeningen per jaar				
jaar afrekening	geoWpomp PREMIE	niet-geoWpomp PREMIE	zb ind PREMIE	zb col PREMIE
2015				8.500 €
2016				19.218 €
2017				
2018	67.080 €		42.000 €	56.798 €
2019	12.500 €	9.600 €	135.000 €	188.685 €
2020	192.500 €	119.200 €	115.500 €	75.420 €
2021	6.400 €	51.200 €	145.500 €	17.163 €
Eindtotaal	1.504.480 €	180.000 €	438.000 €	365.783 €